

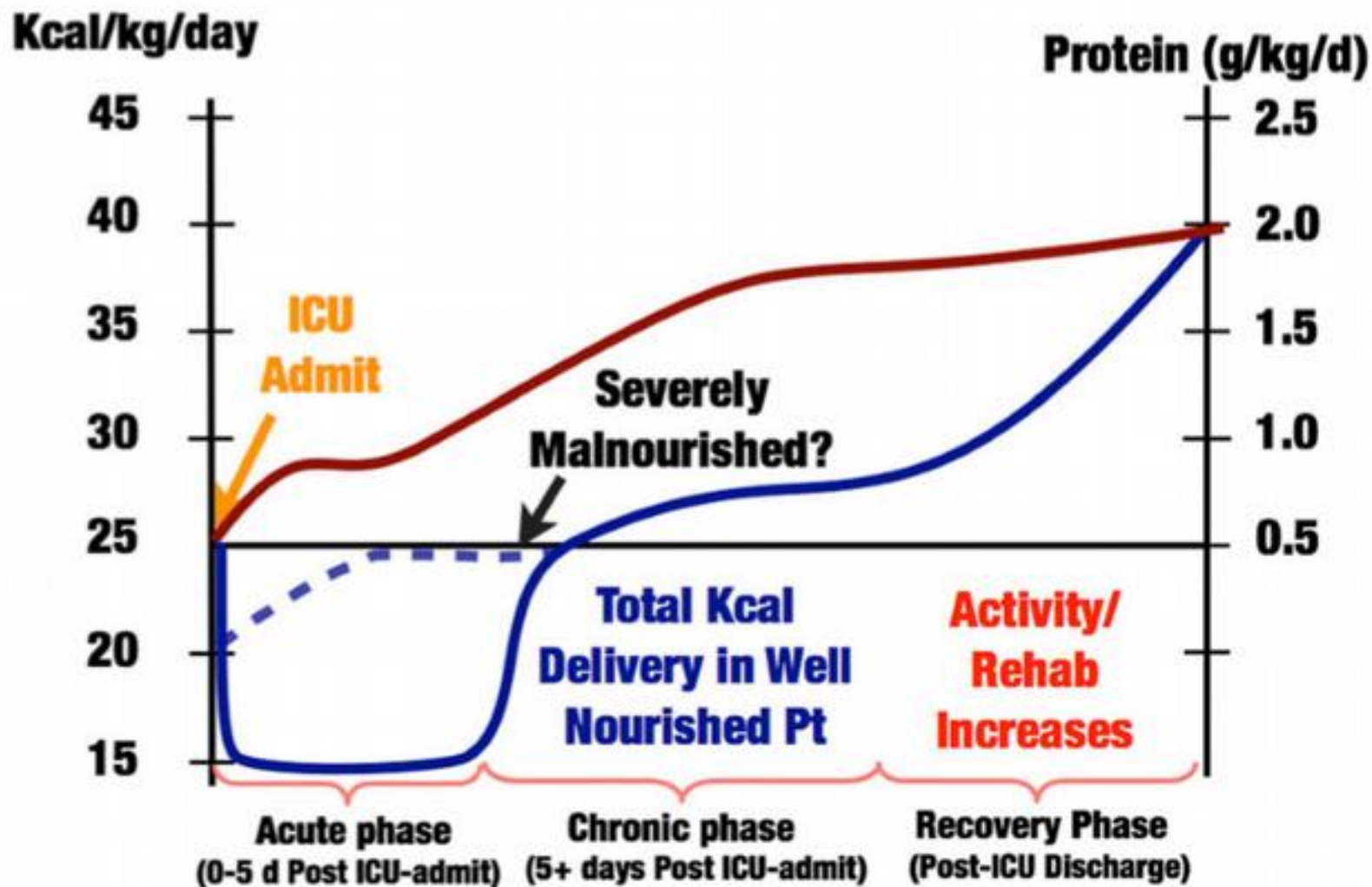
Chronicky podvyživený v intenzivní péči: velká výzva?

František Novák

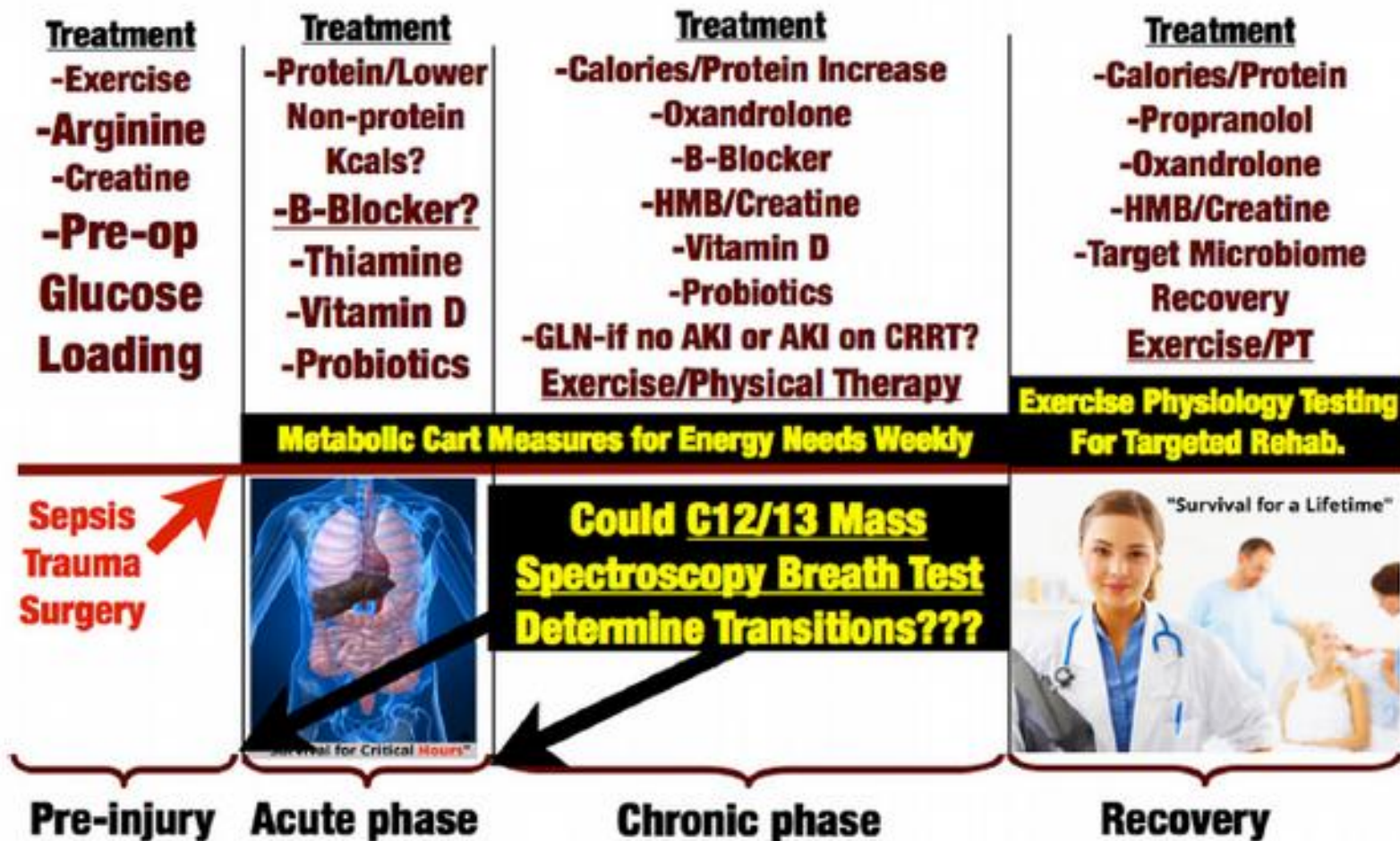
4. interní klinika VFN a 1. LF UK v Praze

Cíle sdělení

- Diagnostika malnutrice – nový konsensus - GLIM
- Monitorace fáze a intenzity zánětlivé odpovědi
  - v průběhu iniciální stresové odpovědi
  - na počátku realimentace
  - v anabolické fázi v průběhu rekonvalescence
- Dávkování a cíle nutriční podpory u malnutrice v nemoci

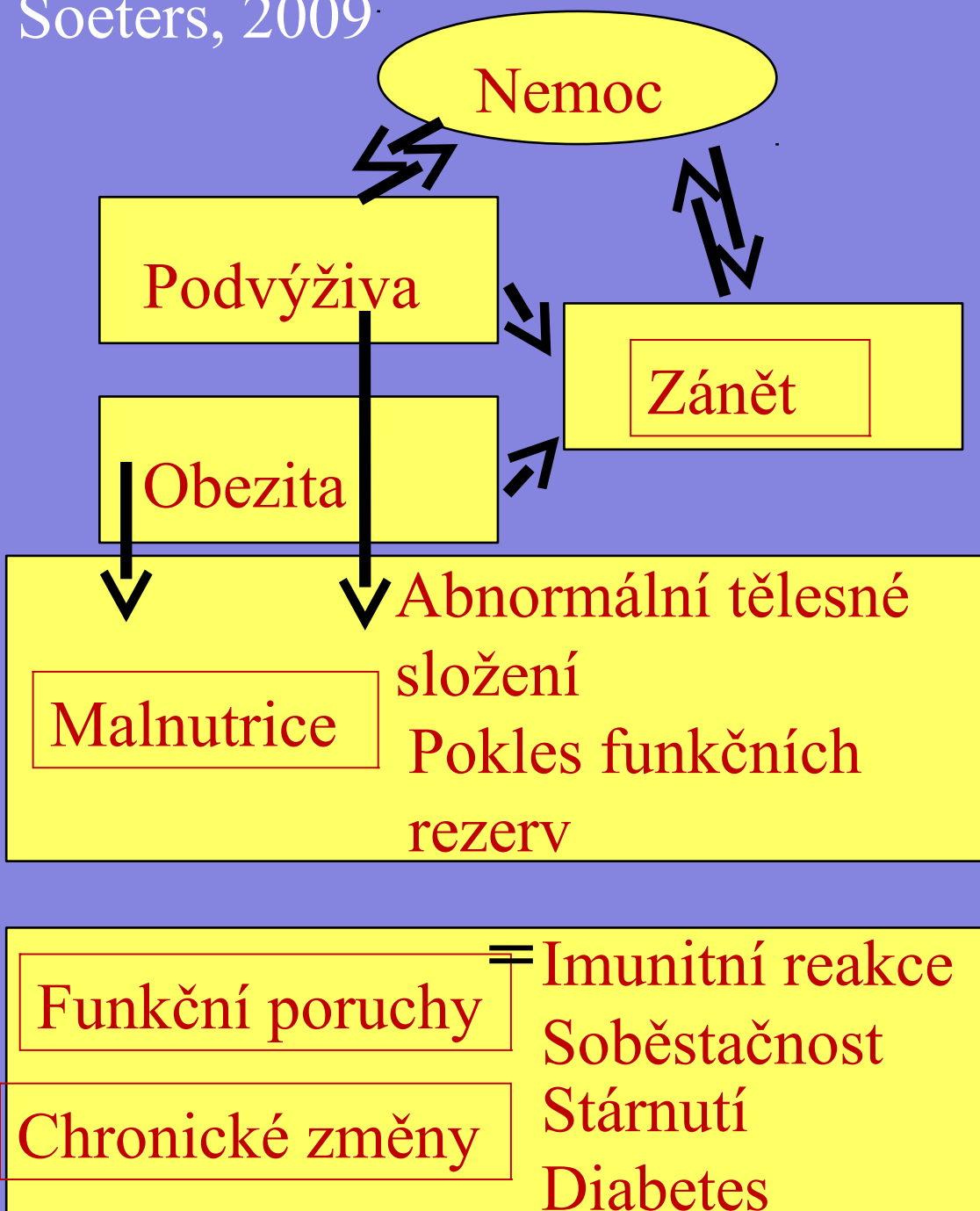

Tailoring Metabolic and Nutrition Therapy in ICU: The Future?

Jak poznat chronicky podvyživeného

1. Diagnostika malnutrice – abnormality v tělesném složení – GLIM kritéria
2. Dlouhodobá hospitalizace nebo ztráta soběstačnosti
3. Nebochybné realimentační projevy po zahájení výživy

Skríning: závažnost stavu

Skríning: nutriční stav –
hmotnost, úbytek, BMI,
věk, nutriční bilance

Vyšetření: Albumin, CRP

Vyšetření: FFM, buněčná
hmota, svalová hmota, ICT,
ECT. ICT/ECT

Vyšetření:

Svalová síla – hand grip

Kognitivní fce – MMSE

Imunitní funkce

ESPEN Endorsed Recommendation

GLIM criteria for the diagnosis of malnutrition – A consensus report from the global clinical nutrition community[☆]

T. Cederholm^{a, b, *, 1}, G.L. Jensen^{c, 1}, M.I.T.D. Correia^d, M.C. Gonzalez^e, R. Fukushima^f, T. Higashiguchi^g, G. Baptista^h, R. Barazzoniⁱ, R. Blaauw^j, A. Coats^{k, l}, A. Crivelli^m, D.C. Evansⁿ, L. Gramlich^o, V. Fuchs-Tarlovsky^p, H. Keller^q, L. Llido^r, A. Malone^{s, t}, K.M. Mogensen^u, J.E. Morley^v, M. Muscaritoli^w, I. Nyulasi^x, M. Pirlich^y, V. Pisprasert^z, M.A.E. de van der Schueren^{aa, ab}, S. Siltharm^{ac}, P. Singer^{ad, ae}, K. Tappenden^{af}, N. Velasco^{ag}, D. Waitzberg^{ah}, P. Yamwong^{ai}, J. Yu^{aj}, A. Van Gossum^{ak, 2}, C. Compher^{al, 2}, GLIM Core Leadership Committee, GLIM Working Group³

Thresholds for severity grading of malnutrition into Stage 1 (Moderate) and Stage 2 (Severe) malnutrition.

	Phenotypic Criteria ^d		
	Weight loss (%)	Low body mass index (kg/m ²) ^b	Reduced muscle mass ^c
Stage 1/Moderate Malnutrition (Requires 1 phenotypic criterion that meets this grade)	5–10% within the past 6 mo, or 10–20% beyond 6 mo	<20 if < 70 yr, <22 if ≥ 70 yr	Mild to moderate deficit (per validated assessment methods – see below)
Stage 2/Severe Malnutrition (Requires 1 phenotypic criterion that meets this grade)	>10% within the past 6 mo, or >20% beyond 6 mo	<18.5 if < 70 yr, <20 if ≥ 70 yr	Severe deficit (per validated assessment methods – see below)

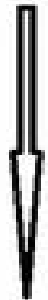
Diagnostika malnutrice - GLIM

Global Leadership Initiative in Malnutrition

Screening rizika

Vyšetření
nutričního stavu

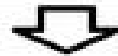
Diagnóza

Stupeň
závažnosti

V riziku malnutrice

- S využitím validovaných screeningových testů

nezbytný pozitivní výsledek screeningu

Diagnostická kritéria

- **Fenotypová**
  - Nechtěný pokles hmotnosti
  - Nízký index tělesné hmotnosti (BMI)
  - Snížení svalové hmoty
- **Etiologická**
  - Snížený příjem nebo porucha vstřebávání živin
  - Přítomnost onemocnění/zánětlivý stav

Splnění kritérií pro diagnózu malnutrice

- Vyžaduje přítomnost nejméně jednoho fenotypového a jednoho etiologického kritéria

Určení stupně závažnosti malnutrice

- Stanovení pomocí fenotypového kritéria

Diagnostika závažnosti malnutrice - GLIM

Stádium 1/ Středně těžká malnutrice

(alespoň jedno fenotypické kritérium splňuje hodnotu)

nechtěný pokles hmotnosti

5-10% za posl. 6 měs.
nebo 10-20% nad 6 měs.

BMI a věk

< 20 ve věku < 70 let
< 22 ve věku ≥ 70 let

Nebo mírná až středně těžká sarkopenie

Stádium 2/ těžká malnutrice

(alespoň jedno fenotypické kritérium splňuje hodnotu)

> 10% za posl. 6 měs.
nebo > 20% nad 6 měs.

< 18,5 ve věku < 70 let
< 20 ve věku ≥ 70 let

Nebo těžká sarkopenie

Závažnost sarkopenie

Stadium	Svalová hmota	Svalová síla	Výkonnost
Presarkopenie	↓		
Sarkopenie	↓	↓	nebo ↓
Těžká sarkopenie	↓	↓	↓

Diagnostika sarkopenie

Variable	Research	Clinical practice
Muscle mass	Computed tomography (CT) Magnetic resonance imaging (MRI) Dual energy X-ray absorptiometry (DXA) Bioimpedance analysis (BIA) Total or partial body potassium per fat-free soft tissue	BIA DXA Anthropometry
Muscle strength	Handgrip strength Knee flexion/extension Peak expiratory flow	Handgrip strength
Physical performance	Short Physical Performance Battery (SPPB) Usual gait speed Timed get-up-and-go test Stair climb power test	SPPB Usual gait speed Get-up-and-go test

Referenční rozmezí pro sarkopenii

METODA

muži

ženy

EWGSOP2 sarcopenia cut-off points for low strength by chair stand and grip strength

SÍLA

Grip strength

<27 kg

<16 kg

Dodds (2014)

Chair stand

>15 s for five rises

Cesari (2009)

EWGSOP2 sarcopenia cut-off points for low muscle quantity

SVALOVÁ HMOTA

ASM

<20 kg

<15 kg

Studenski (2014)

ASM/height²

<7.0 kg/m²

<6.0 kg/m²

Gould (2014)

EWGSOP2 sarcopenia cut-off points for low performance

VÝKONNOST

Gait speed

≤0.8 m/s

Cruz-Jentoft (2010)

Studenski (2011)

SPPB

≤8 point score

Pavasini (2016)

Guralnik (1995)

TUG

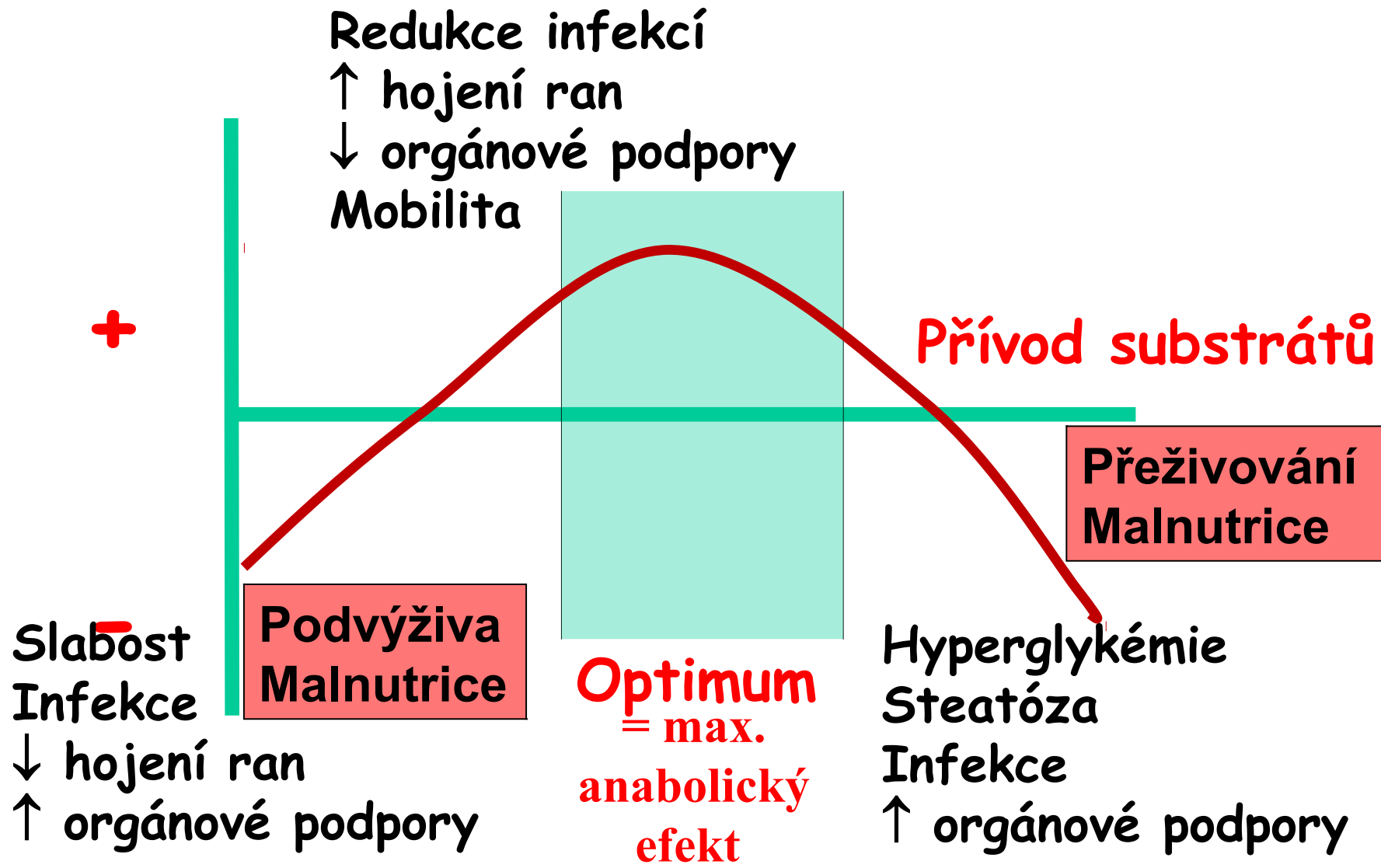
≥20 s

Bischoff (2003)

400 m walk test

Non-completion or ≥6 min for completion Newman (2006)

Význam optimalizace dodávky energie, proteinu a dalších nutrientů pro anabolismus

Fáze kritického stavu

Hypometabolizmus

- Ebb fáze
- Startování zánětlivé reakce
- Nedostatek substrátů
- Mitochondriální dysfunkce

↑ **VO₂**

↑ **VCO₂**

↑ **REE**

Hypermetabolizmus

- Flow fáze
- Rozvinutý akutní zánět
- Vysoká mediátorová a endokrinní aktivita
- Orgánová dyfunkce
- Autofagie, mitofagie

↑ **VO₂**

↑ **VCO₂**

↑ **REE**

Fáze zánětu a laboratorní monitorace

Lab. monitorace zánětu

↑↑↑CRP,
IL6
↓↓↓ALB,
HDL-C

↑CRP,
TNF α
↓ALB,
HDL-C

↑TNF α
↓CRP
↑PREALB
↓ALB,
HDL-C

↓TNF α
↓CRP
↑PREALB
↑ALB,
HDL-C

Fáze zánětlivé odpovědi

Akutní

Chronická/
perzistující

Rekonva-
lescence

Zdraví

Časování

5 dní

> 5 dní

2-12-- týdnů

3-6-- měs.

Rozhodovací nástroje k indikaci nutriční podpory

- indirektní kalorimetrie v klinické praxi
- rutinní měření odpadů dusíku do moči, spotřeby O₂ a produkce CO₂
- monitorace klinického stavu a indikace zkušeným klinikem
- dávám standardní doporučenou dávku výživy 25 kcal/kg, < 70 % 1-3(5) den, 80-100% od 4-6 dne – guideline přístup

Doporučené nutriční cíle a poměr neproteinová energie/bílkovinný dusík

	Kombinace energie a protein/ kCal / g N / TBW	Poměr nebílkovinné energie kCal / g N v výživě (kCal / g N)
Iniciální fáze akutního stavu- nutriční riziko + Rekonvalescence	10- 20 kCal 1,0 – 1,2 g	cca 70 - 120
Morbidně obézní pacient	20 kCal 1,5 g	cca 55
„Racionální“ dieta	25-30 kCal 0,8 g	cca 175-205

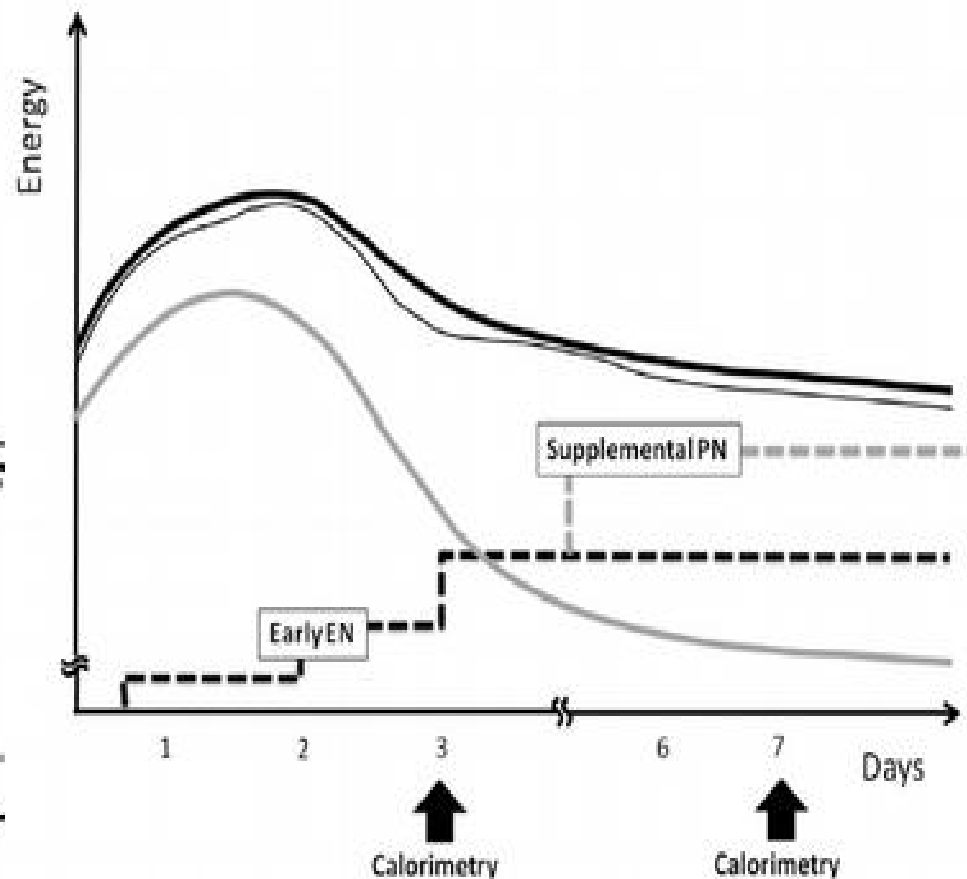
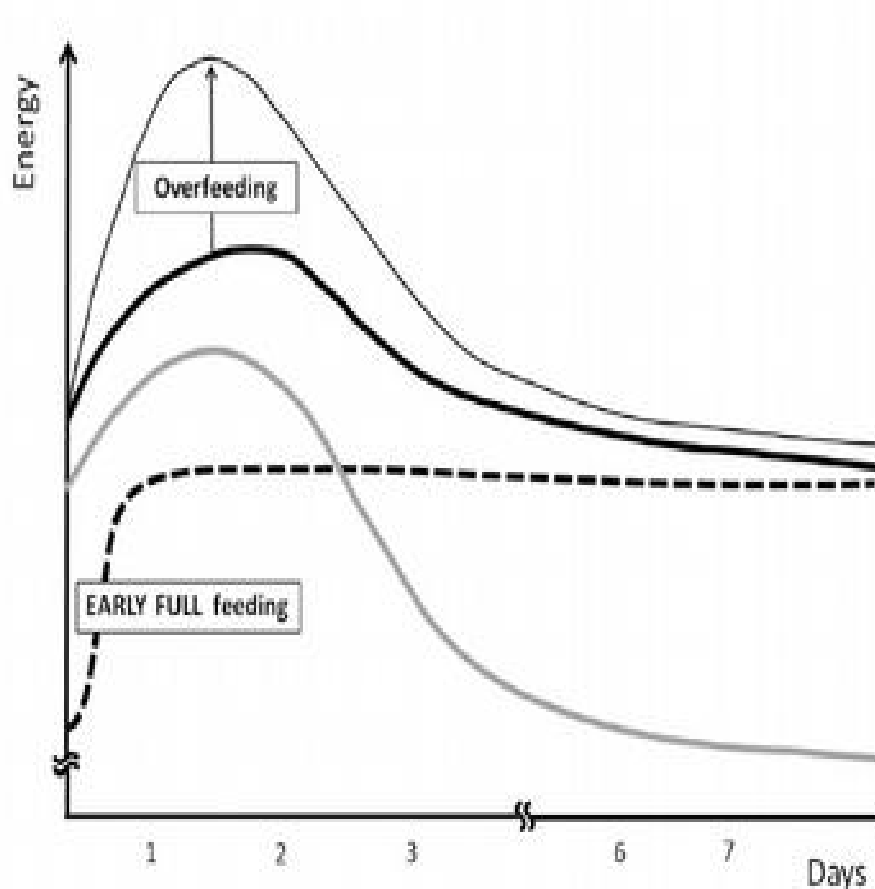

Review

Indirect calorimetry in nutritional therapy. A position paper by the ICALIC study group

Taku Oshima ^a, Mette M. Berger ^b, Elisabeth De Waele ^c, Anne Berit Guttormsen ^{d, e, f},
 Claudia-Paula Heidegger ^g, Michael Hiesmayr ^h, Pierre Singer ⁱ, Jan Wernerman ^j,
 Claude Pichard ^{k, *}

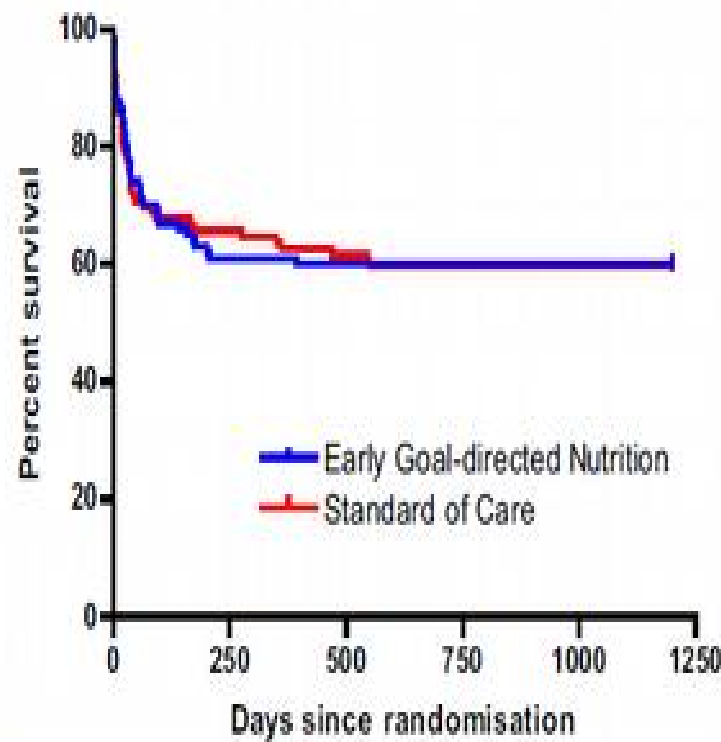
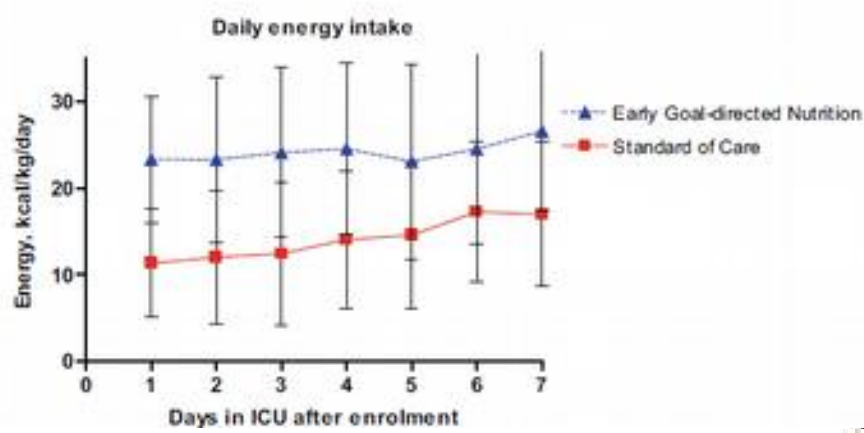
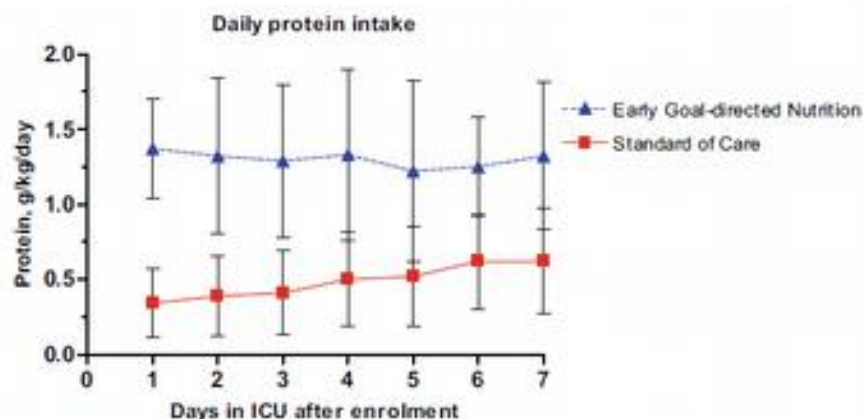

SEVEN-DAY PROFILE PUBLICATION

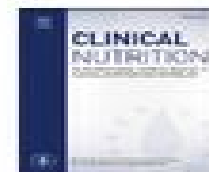

Early goal-directed nutrition versus standard of care in adult intensive care patients: the single-centre, randomised, outcome assessor-blinded EAT-ICU trial

Madsde Jø Allingstrup¹, Jens Kondrup², Jørgen Wis³, Casper Claudius⁴, Ulf Gottrup Pedersen⁵, Rikke Hein-Rasmussen⁶, Mads Rye Bjerregaard⁷, Morten Steendal⁸, Tom Hartvig Jensen⁹, Thies Lange¹⁰, Martin Bruun Madsen¹, Morten Hylander Møller¹ and Anders Perner¹

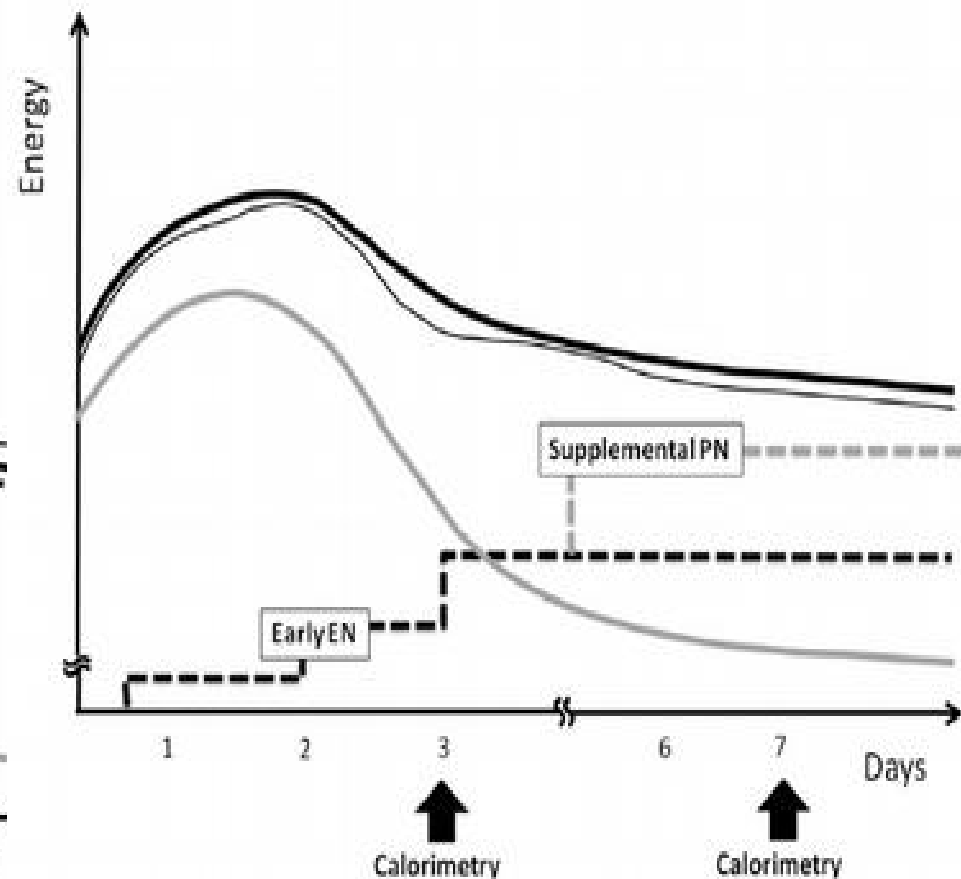
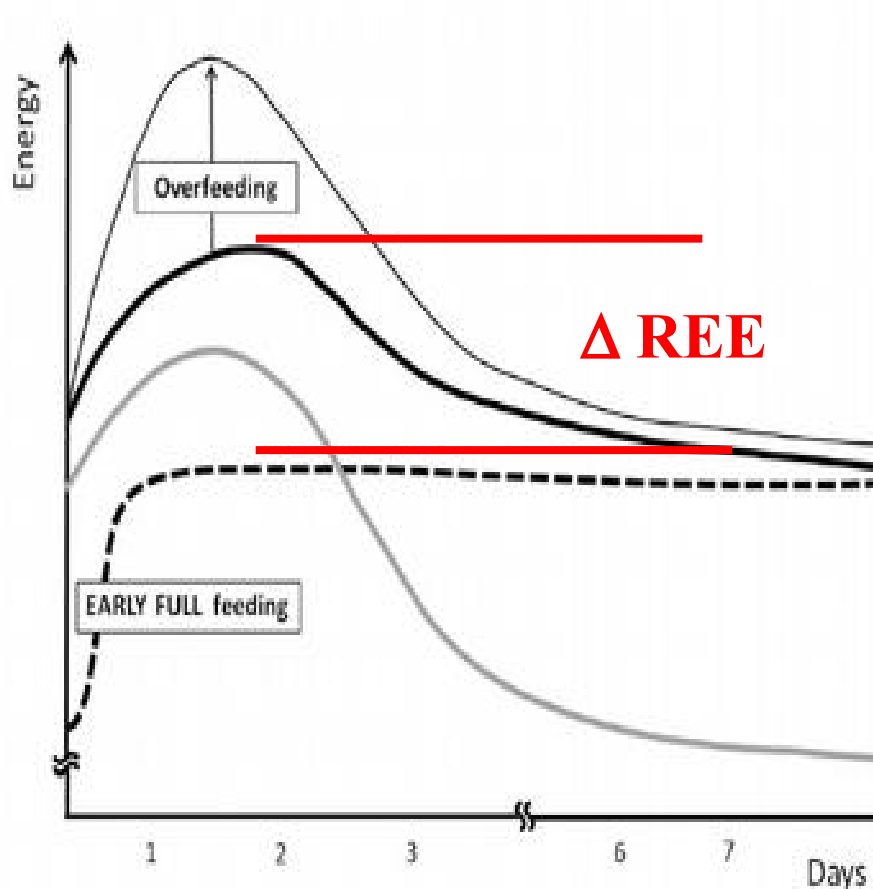
	0	250	500	1250
n, at risk	100	38	10	10
EDN	100	38	10	10
Standard of Care	99	41	8	8

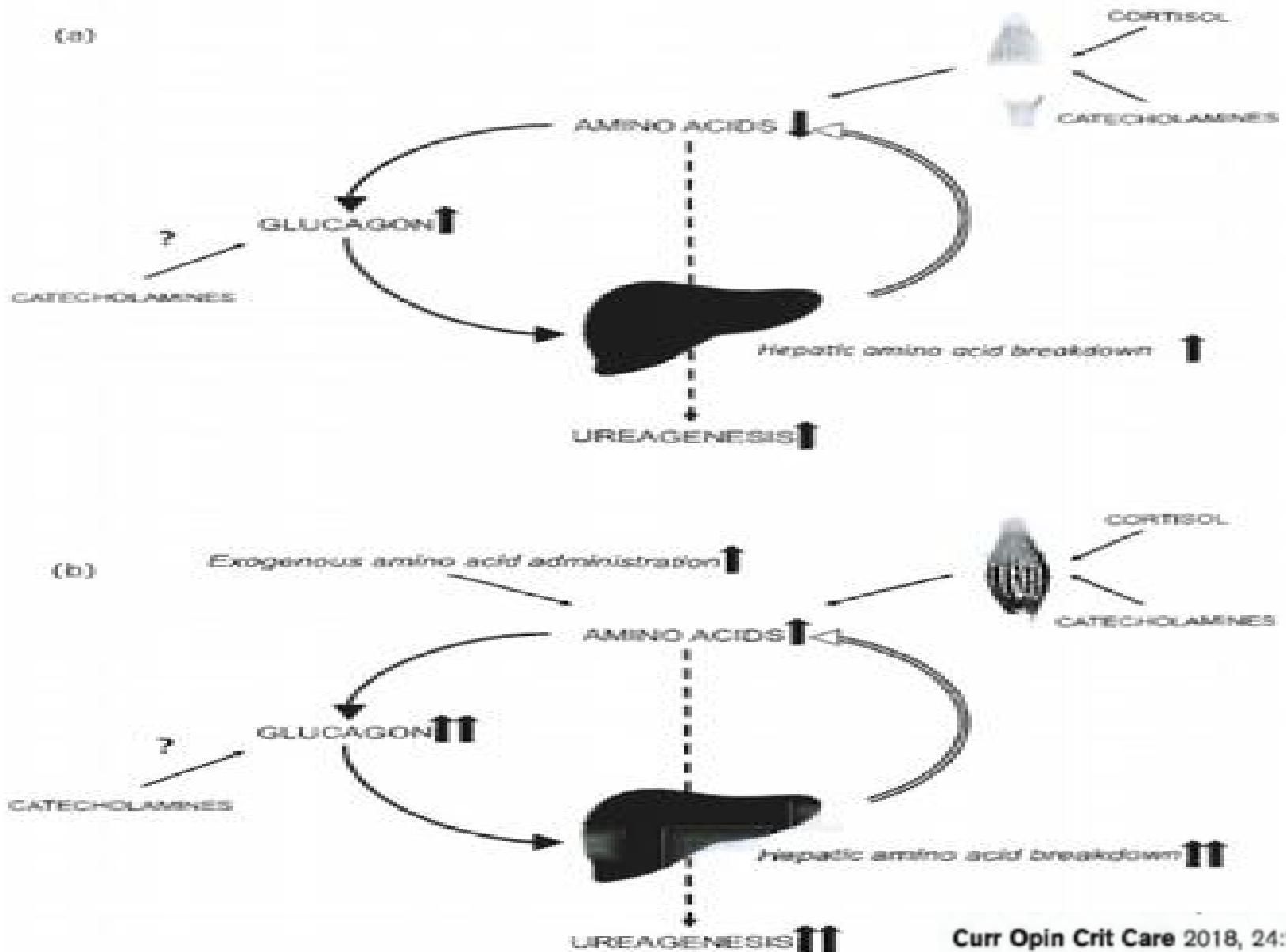
Review

Indirect calorimetry in nutritional therapy. A position paper by the ICALIC study group

Taku Oshima^a, Mette M. Berger^b, Elisabeth De Waele^c, Anne Berit Guttormsen^{d, e, f},
 Claudia-Paula Heidegger^g, Michael Hiesmayr^h, Pierre Singerⁱ, Jan Wernerman^j,
 Claude Pichard^{k, *}

Role glukagonu v katabolismu proteinů

PICS

– persistující imunosuprese, zánět a katabolismus

Pobyť na JIP > 14 dnů

CRP >1.5 mg/l,

Počet lymfocytů <0.80 x 10⁹/l,

Pokles hmotnosti >10% během hospitalizace, nebo BMI <18

Kreatinine výškový index <80%

Albumin <30 g/l

Prealbumin <0,10 g/l

Retinol binding protein <1 mg/l.

Gentile LF, Cuenca AG, Efron PA et al. Persistent inflammation and immunosuppression:

a common syndrome and new horizon for surgical intensive care.

J Trauma Acute Care Surg 2012;72:1491–501.

Zásady nutriční podpory u chronicky podvyživených v IP

- monitorace intenzity a fáze zánětlivé odpovědi a prevence rekurence zánětu
- šetrná orgánová podpora
- minimalizace sedace
- časná nutriční podpora k udržení fu
- **cyklická nutriční podpora po stabilizaci**
- **časná mobilizace a fyzioterapie**
- plánování další péče včetně nutriční podpory – ideálně ve spolupráci s NT a v komplikovaných případech nutricionistou

Randomized control trials

Readmission and mortality in malnourished, older, hospitalized adults treated with a specialized oral nutritional supplement: A randomized clinical trial

Nicolaas E. Deutz ^{a,*}, Eric M. Matheson ^b, Laura E. Matarese ^c, Menghua Luo ^d,
Geraldine E. Baggs ^d, Jeffrey L. Nelson ^d, Refaat A. Hegazi ^d, Kelly A. Tappenden ^e,
Thomas R. Ziegler ^f, on behalf of the NOURISH Study Group

^a Center for Translational Research in Aging & Longevity, Department of Health & Kinesiology, Texas A&M University, 1700 Research Parkway, College Station, TX 77845, USA

^b Department of Family Medicine, Medical University of South Carolina, 5 Charleston Center Dr, Charleston, SC, USA

^c Brody School of Medicine, East Carolina University, 600 Moye Blvd, Greenville, NC, USA

^d Abbott Nutrition, Research and Development, 3300 Stelzer Rd, Columbus, OH, USA

^e Department of Food Science and Human Nutrition, University of Illinois at Urbana-Champaign, 905 S. Goodwin Ave, Urbana, IL, USA

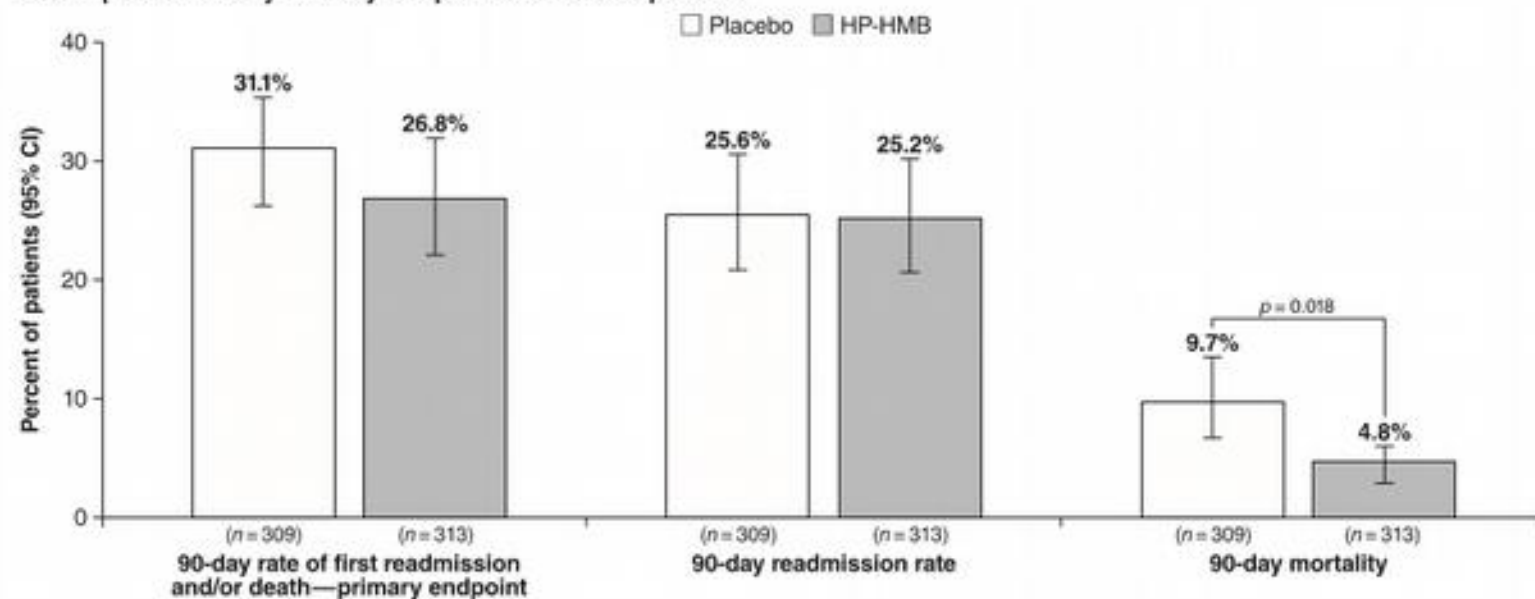
^f Division of Endocrinology, Metabolism and Lipids, Emory University School of Medicine, 1648 Pierce Dr NE, Atlanta, GA, USA

Starší pacienti (n=622) hospitalizovaní pro:

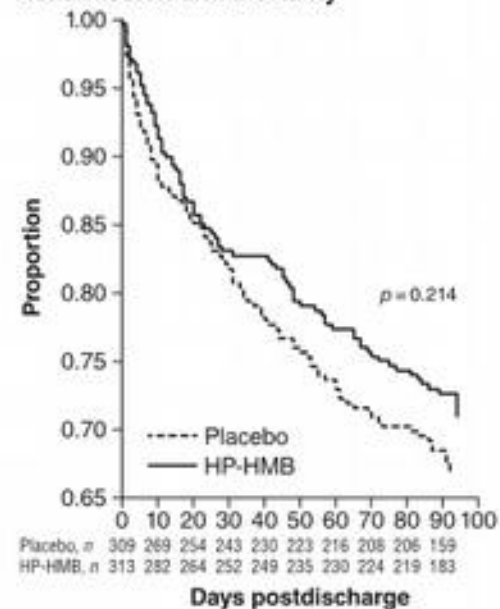
- srdeční selhání
- exac. CHOPN
- pneumonii

Intervence vysokoproteinový sipping + HMB vs. placebo

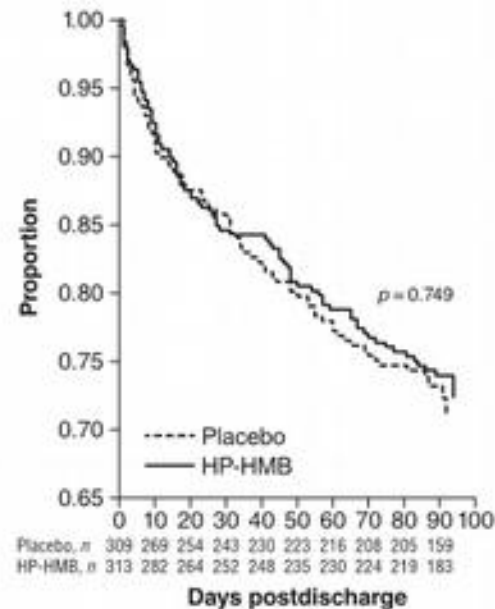
A. Composite Primary Efficacy Endpoint and Its Components

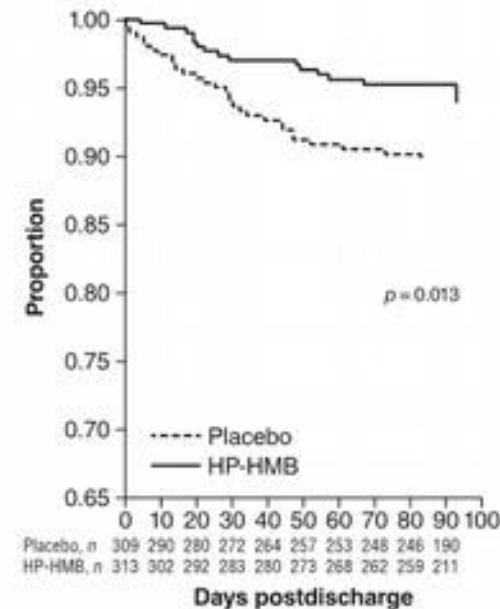
B. Kaplan-Meier Survival Curve: Composite Endpoint of 90-Day Readmission and Mortality

C. Kaplan-Meier Survival Curve: Readmission

D. Kaplan-Meier Survival Curve: Mortality

Specifické živiny a anabolismus

- odstranění detekovaného (případně předpokládaného) nutričního deficitu zlepšuje vyhlídky na zotavení
  - Esenciální AA
  - Podmínečně esenciální AA
  - Vitamin D
  - Thiamin
  - Mikronutrienty k odstranění deficitu
  - Vyvážený poměr n-6/n-3 MK 2-4:1

Fáze realimentace a patofyziologie realimentačního sy

1. Hladovění

2. Přívod substrátů

3. Hormonální změny:

- ↑ inzulínu
- ↓ glukagonu

4. Metabolický rozvrat:

Nevyvážené spektrum živin

- Iontové dysbalance
- Deficit vitamin
- Retence tekutin
- Hyperglykémie

5. Klinická manifestace

Realimentační syndrom

- Slabost
- Orgánové selhání
- Arytmie

Patofyziologie realimentace

- Bez ohledu na cestu nutriční podpory
- Nárůst dostupnosti glukózy
- Zvýšený metabolismus glukózy
- Zvýšená potřeba fosforylovaných meziproduktů metabolismu
- Zvýšené vychytávání fosfátů
- Předcházející deplece tělesných fosfátů
- Hypofosfatémie (pokles o 0,16 mmol/l nebo < 0,6 mmol/l)

Rizikové faktory rozvoje realimentačního syndromu (dle NICE)

Velké

BMI <16 kg/m²

nechtěný váhový úbytek > 15% za 3 až 6 měsíců

nízký/žádný příjem >10dní

primárně nízké hladiny fosfátu, draslíku a hořčíku, nízký prealbumin

---

Malé

BMI <18,5 kg/m²

nechtěný váh. úbytek > 10% za 3 až 6 měsíců

nízký/žádný příjem >5dní

abus alkoholu, léků-insulin, antacida, diuretika, chemoterapie

Riziko rozvoje realimentačního syndromu

Míra rizika

Rizikové faktory

Nízká

1 malé kritérium dle Nice

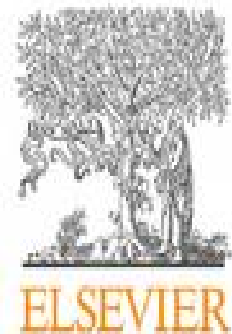
Vysoká

1 velké nebo 2 malá kritéria dle Nice

Velmi vysoká

1 z následujících:

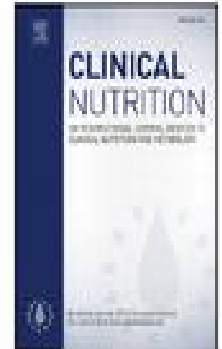
- BMI < 14
- pokles těl. hmotn. > 20%
- hladovění > 15 dnů

Contents lists available at ScienceDirect

Clinical Nutrition

journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/clnu>

Original article

Impact of caloric intake in critically ill patients with, and without, refeeding syndrome: A retrospective study

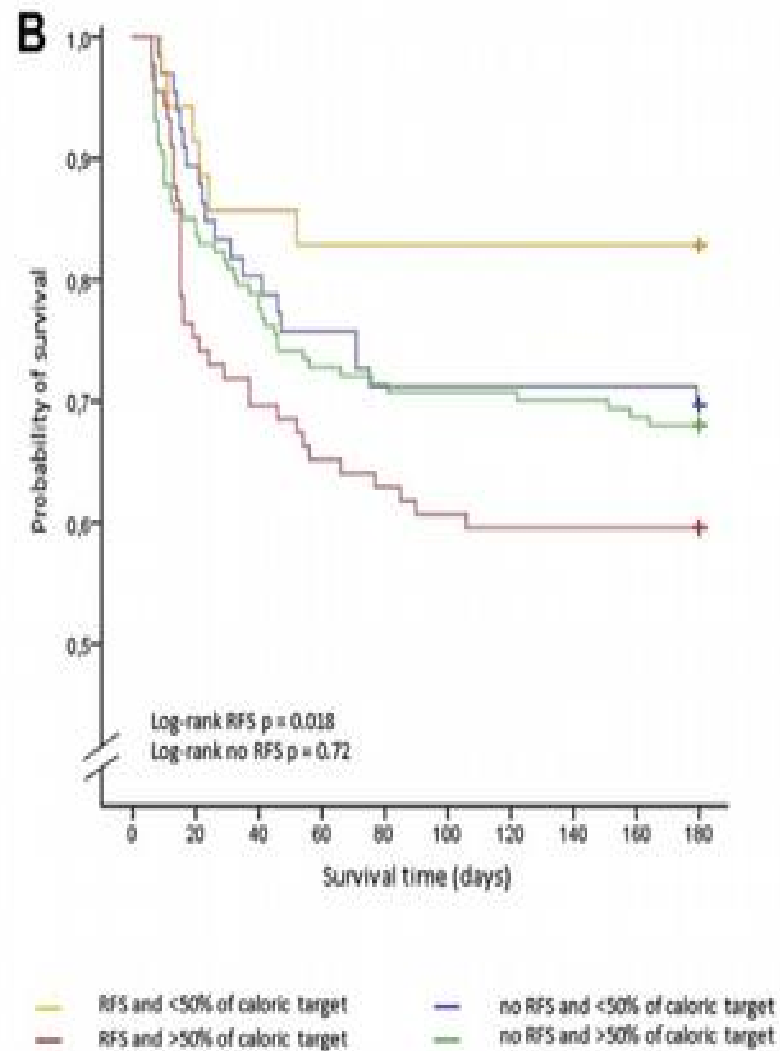
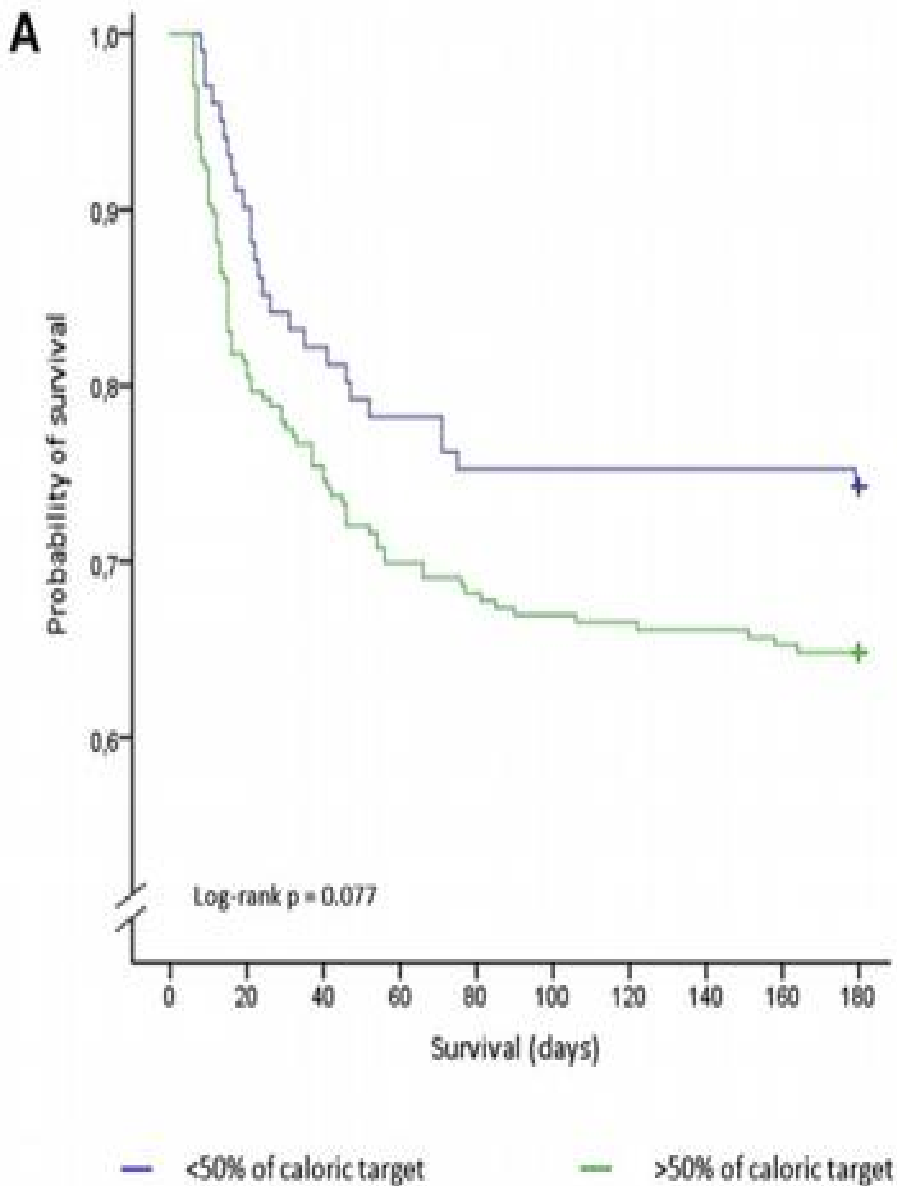
Laura E. Olthof^a, W.A.C. Kristine Koekkoek^b, Coralien van Setten^a, Johannes C.N. Kars^c,
Dick van Blokland^a, Arthur R.H. van Zanten^{a,*}

^a Department of Intensive Care Medicine, Gelderse Vallei Hospital, Willy Brandtlaan 10, 6716 RP, Ede, The Netherlands

^b Department of Internal Medicine, Gelderse Vallei Hospital, Willy Brandtlaan 10, 6716 RP, Ede, The Netherlands

^c Gelderse Vallei Hospital, Willy Brandtlaan 10, 6716 RP, Ede, The Netherlands

N= 337 z toho 36,4 % realimentační syndrom

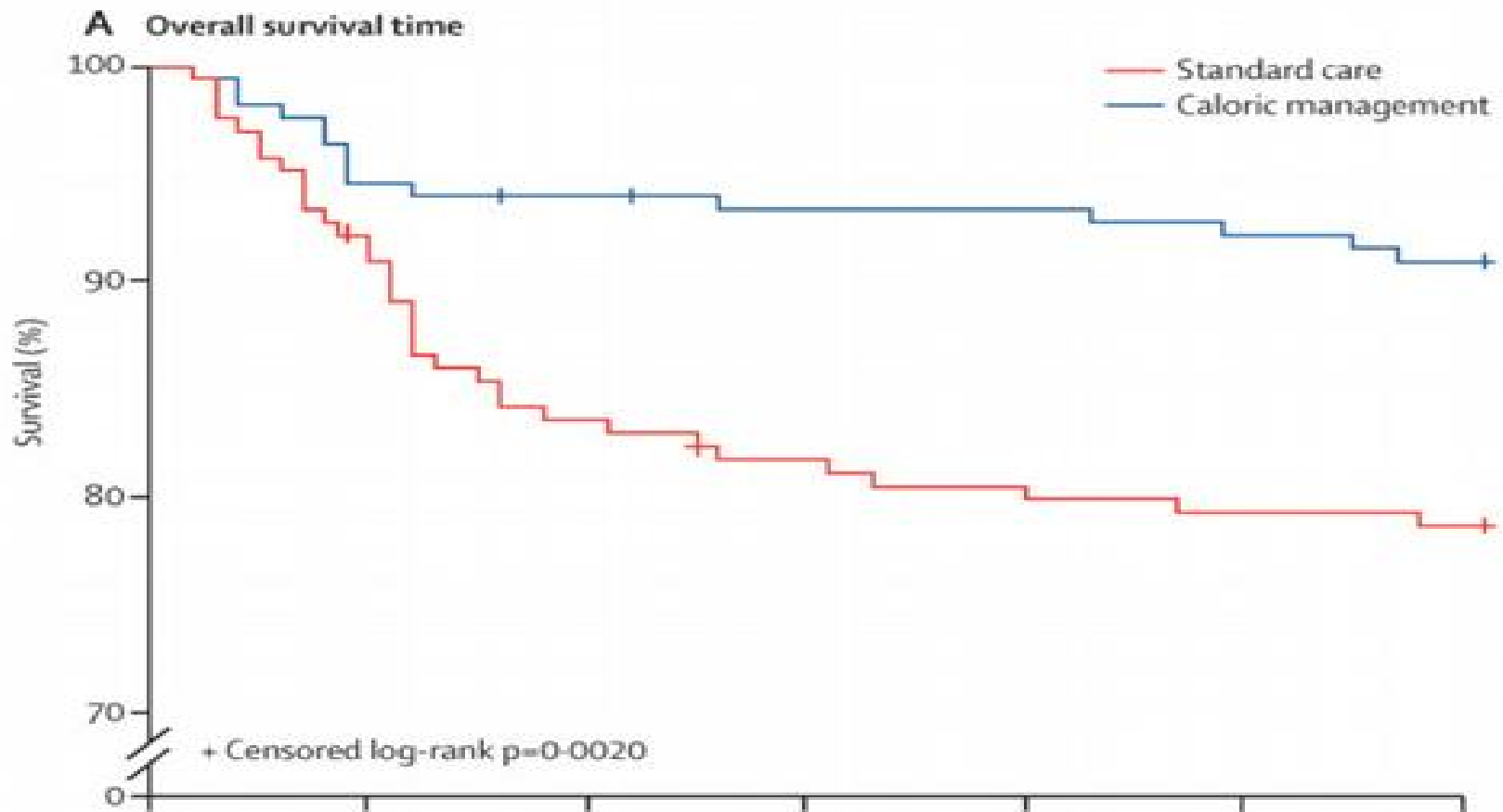

ARTICULO

Restricted versus continued standard caloric intake during the management of refeeding syndrome in critically ill adults: a randomised, parallel-group, multicentre, single-blind controlled trial

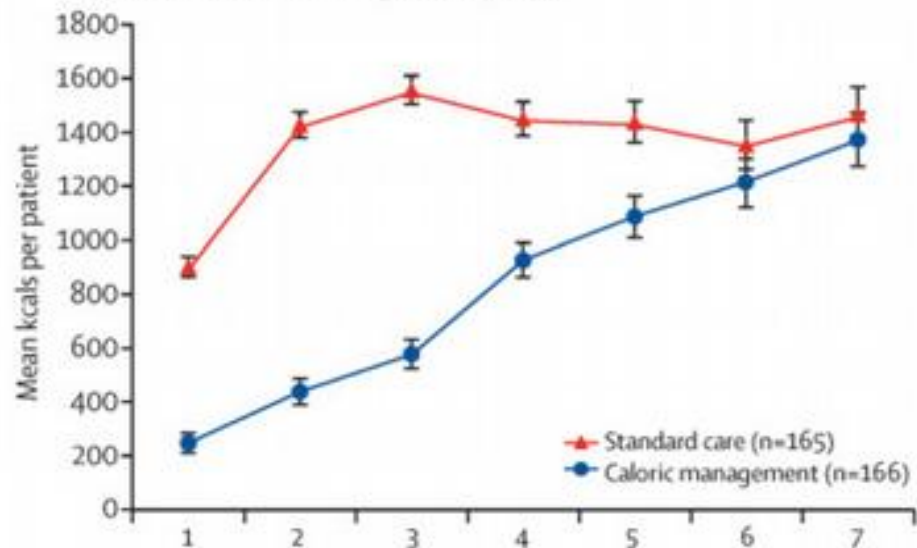
Gordon S Doig Dr, Fiona Simpson PhD, Philippa T Hughes MSc, Rinaldo Bellomo Prof, Douglas Chesher PhD, Ian D Caterson Prof, Michael C Reade Prof y Peter W J Harrison FRCM

Lancet Respiratory Medicine, The, 2015-12-01, Volumen 3, Número 12, Pages 943-952, Copyright © 2015 Elsevier Ltd

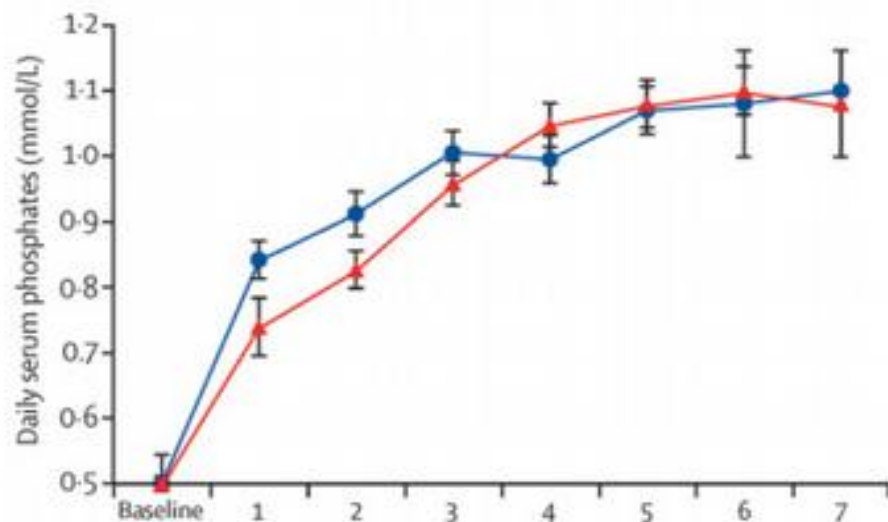
Study process measures

A Mean caloric intake per study day

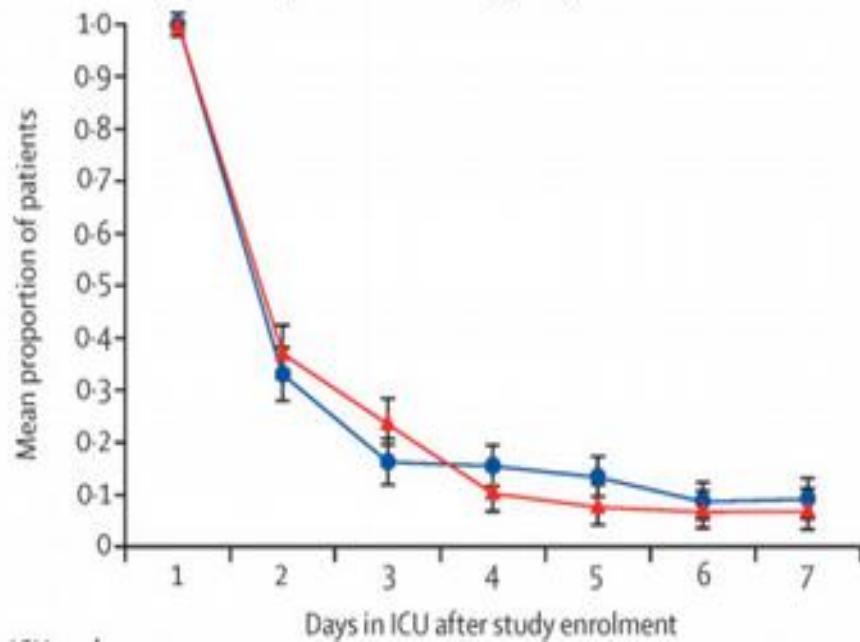

Physiological response

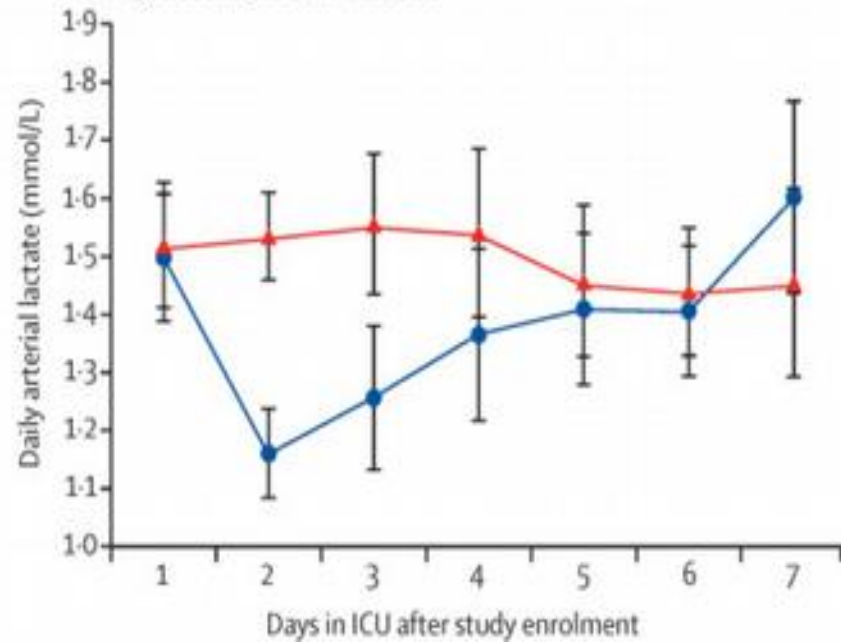
D Lowest daily serum phosphates

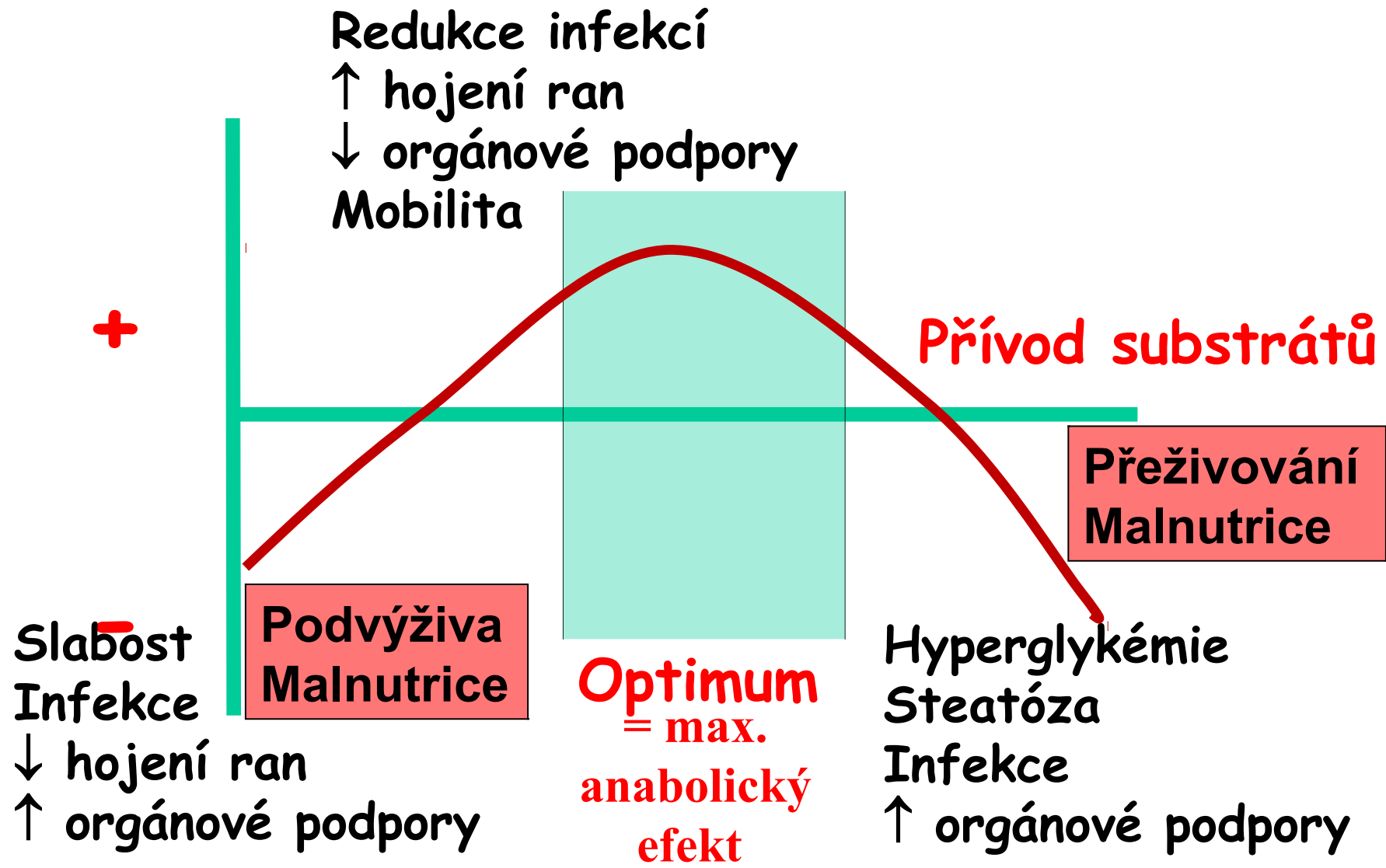
C Proportion of patients receiving phosphate

F Highest daily arterial lactate

Jak optimalizovat dávky energie, proteinu a dalších nutrientů pro přechod do anabolismu?

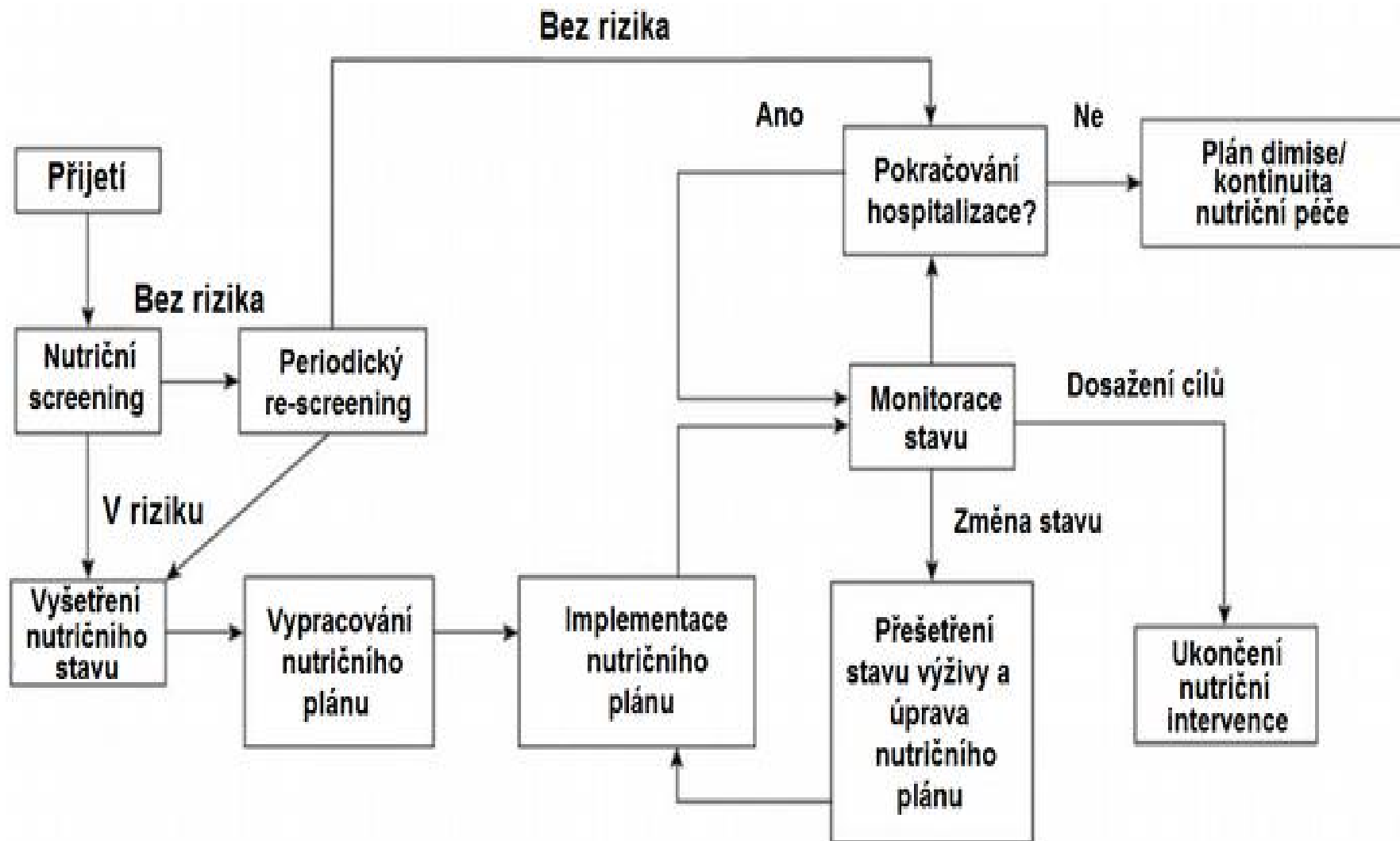

Zahájení nutriční intervence

- **Podle naléhavosti**
  - **Nedostatečné, především svalové, zásoby**
  - **Prognóza s výhledem dlouhodobého katabolismu**
- **Funkční stav GIT a ostatních orgánů**
  - **Enterální výživa udržuje funkci GIT**

Logistika nutriční péče za hospitalizace

Na co se nemá zapomínat

- 1. rutinní podávání i.v. mikronutrientů u PV**
- 2. prevence realimentačního syndromu u rizikových pacientů a při laboratorních známkách realimentace (zejména K, P, Mg a vit. B1)**
- 3. zvážení individuální indikace specifických substrátů u pacientů s detekovaným nebo předpokládaným deficitem (protein, Gln, EEA, vit. B1, vit. D, vyvážený poměr n-6/n-3)**

Závěry

- **Užitečnost celoplošného vyhledávání nutričního rizika**
- **Důležitost validizace testů u dané populace**
- **Indikace vyšetření nutričního stavu a nutriční bilance**
- **u rizikových jedinců a nutriční plán**
- **Intervence podle nutričního plánu**
- **Pravidelné hodnocení a zajištění kontinuity nutriční péče**

Děkuji za pozornost